

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitruvius Itervm Et Frontinus

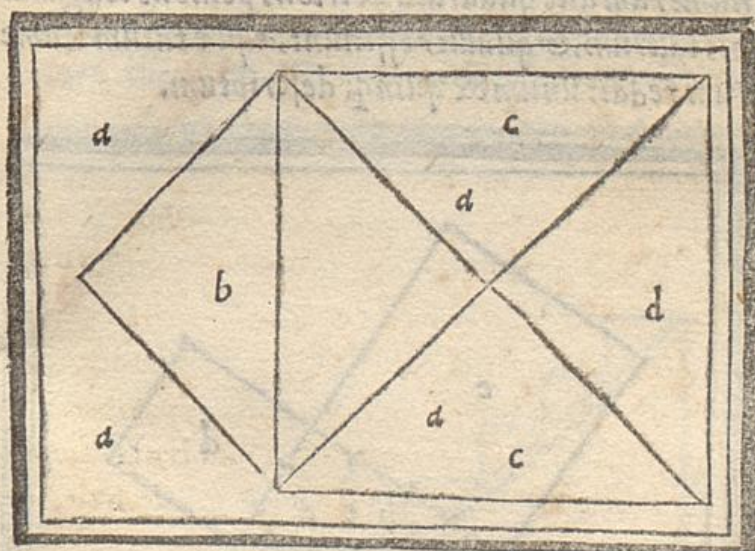
Vitruvius

Florentiae, 1513

De norma Pythagoricu[m] inuentu[m] ex ortogonii trigoni de formatione.
Cap. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12979

decem, quæ fuerit linea ab angulo ad angulum diagonos perducatur, uti diuidatur in duo trigona æquæ magnitudine, singula areæ pedum quinquagenum, ad eius lineæ diagonalis longitudinem locus quadratus paribus lateribus describatur, Ita quàm magna duo trigona in minore quadrato quinquagenum pedum linea diagonia fuerint designata, eadē magnitudine, & eodem pedum numero quatuor in maiore erunt effecta. Hac ratione duplicatio grammicis ratioibus à Platone uti est schema subscriptum, fuit explicata.

De norma Pythagoricum inuentum ex orthogonii
trigoni deformatione.

Caput. II.

Ptem Pythagoras normam sine artificis fabricationibus inuentam ostendit, & quæ magno labore fabri normam factes uix ad uerum perducere possunt, Id rationibus & metho-

a. latera quadrati pedum denum, quæ efficiunt areæ pedum quadratorum. 100.
b. linea diagonia ex qua si ducatur quadratum. b.
c. d. e. id erit pedum quadratorum ducetorum.

LIBER

dis emendatum ex eius præceptis explicatur. Nãq; si sumantur regulæ tres, e quibus una sit pedes tres, altera pedes quatuor, tertia pedes quinque, hæcque regulæ inter se cõpositæ tãgãt alia aliã suis cõcuminibus extremis schema habentes trigoni, deformabũt normã emendatam. Ad eas autem regularũ singularum longitudes, si singula quadrata paribus lateribus describantur, quod erit pedum trium latus, area habebit pedes nouem, quod erit quatuor, sexdecim, quod quinque erit, uiginti quinque. Ita quantum area pedum numerum duo quadrata ex tribus pedibus longitudinis laterum, & quatuor efficiunt, æquã tãtum numerum reddit unum ex quinque descriptum.

a. regula pedũ triũ.

b. regula pedũ quatuor

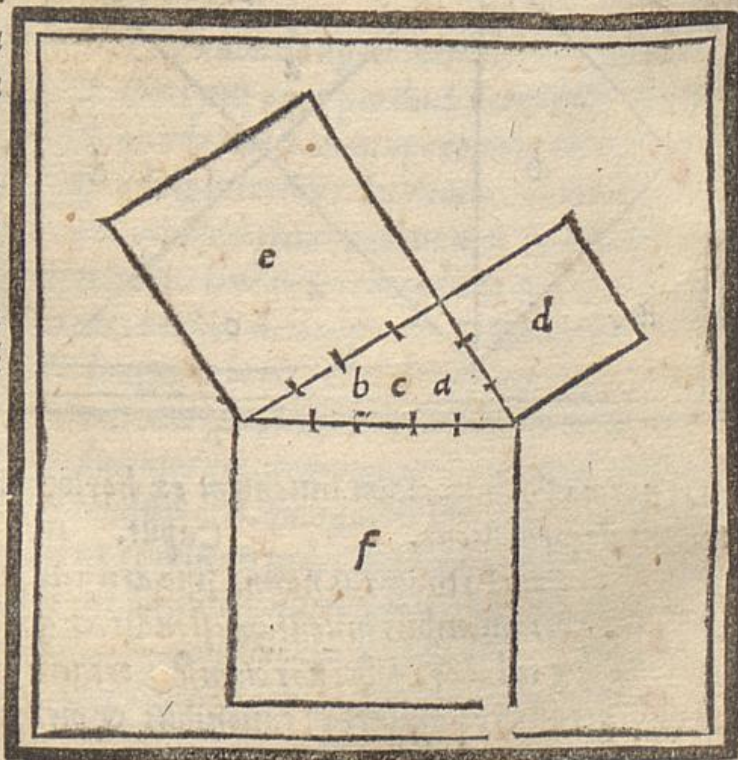
c. regula pedũ quinq;

d. quadratum pedũ nouem

e. quadratum pedũ sexdecim

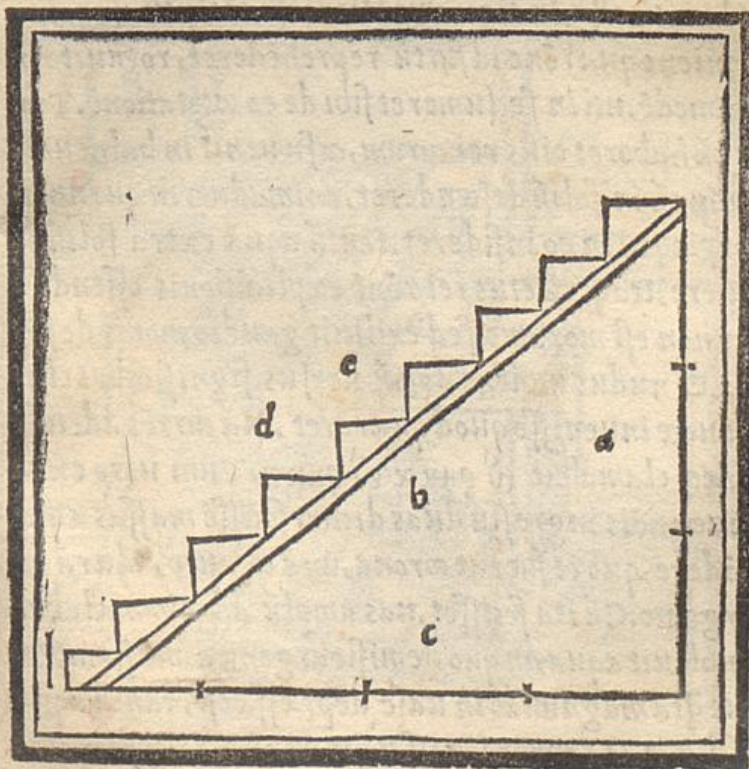
f. quadratum pedũ uiginti quinque

¶

Id Pythagoras

Id Pythagoras cū inuenisset non dubitans à Musis
 se in ea inuentione monitū, maximas gratias agēs,
 hostias dicitur iis imolauisse. Ea aut ratio quē admo-
 dū in multis rebus & mēsuris est utilis, et in ædifici-
 is scalarū ædificatiōibus, uti tēperatas habeāt gra-
 duum librationes, est expedita. Si. n. altitudo conti-
 gnationis ab sūma coaxatiōe ad imū libramētū di-
 uisa fuerit in ptes tres, erit earū qnq; in scalis, scapo-
 rū iusta lōgitudine īclinatio. Nā q̄ magna fuerint in-
 ter cōtignationē & imū libramētū altitudinis partes
 tres, q̄tuor à ppēdiculo recedāt, & ibi collocētur iterio-
 res calces scaporū. Ita. n. erūt tpatē graduū, et iparū
 scalarū collocatiōes. Itē eius rei erit subscripta forma.

a. cōtinet
 ptes tres ab
 sūma coaxa-
 tiōe ad imū
 libramētū.
 b. scapus p-
 tiū qnq; cu-
 ius inclina-
 tio iusta rō-
 ne pficitur,
 gradibusq;
 satis cōmo-
 da.
 c. ptiū qua-
 tuor, dū re-
 cedimus ab
 imo ppēdi-

LIBER

culo par, **Q**uomodo portio argēti auro mista in integro ope
 tium triū re deprehēdi discerniq; possit. Caput. III.
 usque ad **A**rchimedis uero cum multa mirāda inuē
 calcē sca, ta & uaria fuerint, ex omnibus etiā in fi
 pi. nita solertia, id qđ exponā, uidetur esse
 d. retra, expressum nimiū, Hiero. n. sirācisus auctus regia po
 ctio gra, testate, rebus bene gestis, cū aureā coronā uotiuam
 duū, qua diis immortalibus in quodā fano cōstituisset ponen
 si (.c. sue dā, immani pretio locauit faciendā, & aurū ad sacro
 rit pedū ma appendit redēptori, Is ad tps opus manufactum
 xvi.) ea subtiliter regi approbauit & ad sacra pondus oro
 erit ped. i. nā uisus est prāstitisse. Posteaq; indicium est factū,
 e. altitu, dempto auro tantūdem argenti in id coronarū opus
 do gra, admixtū esse, Indignatus Hiero se cōtēptū, neq; in
 duum, ea ueniens qua rōne id furtū reprehēderet, rogauit Ar
 dem rōne chimedē, uti in se sumeret sibi de eo cogitationē. Tūc
 erit uncia is cū haberet eius rei curam, casu uenit in balneum,
 rū nouē. ibiq; cū in soliuū descenderet, animaduertit quantum
 corpis sui in eo insideret, tantū aquæ extra soliuū ef
 fluere, itaq; cū eius rei rōne explicationis offendis
 set non est moratus, sed exiliuit gaudio motus de so
 lio, & nudus uadens domū uersus significabat cla
 ra uoce inuenisse quod quæreret, Nā currēs idē idē
 græce clamabat εὐρηκα εὐρηκα. Tum uero ex eo
 inuentiōis ingressu duas dicitur fecisse massas æquo
 pōdere, quo ēt fuerat corona, unā ex auro, alterā ex
 argento. Cū ita fecisset, uas amplū ad summa labra
 impleuit aqua, in quo demisit argenteā massam, Cui
 ius q̄ta magnitudo in uase depresso est, tantū aquæ
 effluxit. Ita excepta massa q̄to minus factū fuerat re